

HIGHER SCHOOL CERTIFICATE EXAMINATION

1999

**HEBREW—MODERN
(IVRIT)**

2/3 UNIT (COMMON)

(60 Marks)

*Time allowed—Two hours
(Plus 5 minutes reading time)*

DIRECTIONS TO CANDIDATES

- Attempt ALL questions.
- Answer each Section in a SEPARATE Writing Booklet.

SECTION I—LANGUAGE SKILLS

(20 Marks)

Attempt ALL questions.

Answer this Section in a SEPARATE Writing Booklet.

QUESTION 1 Creative Writing (10 marks)

Write an essay of 100–120 words in HEBREW on ONE of the following topics.

כתוב/כתבי על אחד מן הנושאים הבאים בעברית:

- (a) הוא לא רצה לשנות את דעתו
- (b) אילו הייתי ראש ממשלת ישראל...
- (c) התאהבתי בו/בה...
- (d) הם הקימו ישוב חדש בארץ ישראל...

BLANK PAGE

Please turn over

QUESTION 2 Unseen Comprehension (10 marks)

Read the following passage, then answer the questions on page 5 in ENGLISH, unless indicated otherwise.

עלייה מתימן.

העלייה הגדולה מתימן החלה ב-1882. ר' שלום אלשיך, אחד העולים הראשונים, מספר כי ב-1881 יצאו מתימן שתי משפחות בלבד. לאחר שבאו לירושלים, הם כתבו שהגיעו בשלום, ואז יצאה לירושלים ב-1882 שיירה של 150 עולים. צרות רבות באו על אנשי השיירה: עשרה חודשים הם הלכו ברגל בחום כבד עד לעיר-הנמל חודיידה, בתימן. שם השלטונות סגרו אותם במחנה בגלל מגיפת כולירה. הכסף שלהם נגמר ואחדים מהם מתו. בכל זאת נמשכו העליות מתימן. בסוף 1882 היו בירושלים כ-200 עולים מתימן. ב-1885 כבר היו 450 איש וב-1904 היו כ-2000 איש.

הצרות של עולי תימן לא נגמרו עם בואם ארצה. רבים היו הקשיים שעברו עליהם בשנים הראשונות. כסף לא היה בידם, ולא נמצא שום נדיב או עשיר שיעזור להם. הבעייה העיקרית היתה איפה לגור. הם התגוררו תחילה בשדות, באוהלים, בסוכות וגם במערות סביב העיר, מפני שלא יכלו לשלם שכר-דירה גבוה. האיש שעזר להם אחרי שנה היה ר' ישראל דב פרומקין. הוא הקים אגודה, שבנתה בתים בכפר-שילוח בשביל עולי תימן.

בני העדות האחרות בארץ לא התייחסו יפה אל עולי תימן הראשונים, וגם ניצלו אותם ככוח עבודה זול. אך כל הדברים האלה לא פגעו באהבתם לארץ. הם המשיכו לשמור כאן על המסורת שלהם, על מנהגיהם ועל תפילותיהם. לאחר זמן קצר התחילו כל תושבי הארץ לחבב ולאהוב אותם בגלל חריצותם, בגלל פיקחותם ובגלל המסורת המעניינת שלהם.

QUESTION 2 (Continued)

- (a) What prompted an emigration from תימן in 1882? **1**
- (b) What were the problems of the *olim* in חוֹדֵי יִדּוּהָ? Write TWO details. **1**
- (c) בקשר למה נזכרו בקטע המספרים **1**
- (i) 1881?
- (ii) 2000?
- (d) What hardships did the *olim* suffer when they arrived in Israel? **1**
- (e) Where did the *olim* live? Give FOUR details. **2**
- (f) How were they treated when they first arrived? **1**
- (g) Why did attitudes towards them change? **1**
- (h) Write the following sentences in the future tense in Hebrew. **2**
- (i) רבים היו הקשיים שעברו עליהם.
- (ii) האגודה בנתה בתים.
- (iii) בני העדות האחרות לא התייחסו יפה אל העולים.
- (iv) הם גרו בשדות.

SECTION II—LITERATURE**Marks**

(40 Marks)

Attempt BOTH questions.

Answer this Section in a SEPARATE Writing Booklet.

Answer the following questions in either ENGLISH or HEBREW,
unless indicated otherwise.**QUESTION 3 Poetry (20 marks)**

- (a) Read the following poem **שעור לדוגמה**, then answer ONE of the questions that follow. **10**

שעור לדוגמה / ט. כרמי

בביאפּרה גועו השנה ברעב מיליון נחצי —
לפי הבטוי השגור:
אנשים ונשים וטף —
או, לפי הסדר המקבל באניה טובעת:
נשים וילדים, וגברים.
אני מבקש תשומת-לב.
גוף-רבים, בעצם, איננו גוף.
אין לו, נאמר, שריטה בלחי
או דלקת באזנים.
וגם לא צעצועים אדמים או שחורים.
נזכר את הצבעים: אדמים, שחורים.
כמו־כן, זמן-עבר אין לו זמן.
תמיד יעלם בסבך,
לאחר שמישהו מחה את העקבות
והגשם טאטא את הריחות.

לכן,
— בבקשה קצת דרך-ארץ —
עלינו לומר הכל מחדש
בניחיד ובהנה:
בביאפּרה גוע ילד / או / או
ברור?
ועכשו שחלקתי את הטפסים,
נמלא אותם.
ואחר-כך בהנה ובניחיד,
נלך איש-איש לביתו
ובדרך כל הארץ.

EITHER

- (i) Discuss some of the ideas the poet, T. Carmi, presents in the poem **שעור לדוגמה**.

OR

- (ii) Discuss the structure of the poem and illustrate your answer with examples.

QUESTION 3 (Continued)

Marks

- (b) Read the following poem **שיר קניה בדיזנגוף**, then answer the questions that follow. **10**

שיר קניה בדיזנגוף / ארו ביטון

קניתי חנות בדיזנגוף
 כדי להכות שרש
 כדי לקנות שרש
 כדי למצא מקום ברונל
 אבל
 האנשים ברונל
 אני שואל את עצמי
 מי הם האנשים ברונל
 מה יש באנשים ברונל
 מה הולך באנשים ברונל,
 אני לא פונה לאנשים ברונל
 כשהאנשים ברונל פונים אלי
 אני שולף את השפה
 מלים נקיות,
 בן אדוני,
 בבקשה אדוני,
 עברית מעדכנת מאד,
 והבתים העומדים כאן עלי
 גבוהים כאן עלי,
 והפתחים הפתוחים כאן
 בלתי חדירים לי כאן.
 בשעה אפולולית
 בחנות בדיזנגוף
 אני אורז חפצים
 לחזר לפרנרים
 ולעברית האחרת.

- (i) The poem **שיר קניה בדיזנגוף** could be autobiographical. Elaborate on this proposition and give examples from the poem.
- (ii) Explain the following line in the context of the poem:

והפתחים הפתוחים כאן
 בלתי חדירים לי כאן.

Please turn over

QUESTION 4 Prose (20 marks)**Marks**

(a) Answer ONE of the following questions.

5

EITHER

- (i) Describe the relationship between the boy and his parents in the story מעשה נורא בשופר של כרם התימנים.

OR

- (ii) What devices did Ephraim Kishon use in his story פרק בעבודה עברית to make it amusing?

(b) Answer ONE of the following questions in HEBREW.

10

EITHER

- (i) Describe the life of a pupil in Israel as it is portrayed in the story אי אפשר להמשיך כך.

OR

- (ii) What do the characteristics of their speech indicate about the socio-cultural background of the main characters in the story והגשם דלף ודלף? Illustrate your answer with examples.

(c) Answer the following question in ENGLISH.

5

A lack of sensitivity of one person to another causes much pain. Give examples from AT LEAST TWO of the literary works you have studied that support this proposition.

End of paper